

Лазарева В.С.

АКТУАЛЬНІСТЬ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Циркулярна економіка у найближчому майбутньому буде визначати конкурентоспроможність країн. Вже сьогодні провідні країни світу активно нарощують свій потенціал у цьому напрямку. В Україні з'явилися лише перші стартапи.

Циркулярна економіка є економікою замкненого циклу. Практично будь-які відходи повинні повторно використовуватися у виробництві нової продукції. Це зменшує негативний вплив на довкілля та дозволяє активно та ефективно використовувати обмежені природні ресурси. Як уже неодноразово зазначалося в багатьох міжнародних документах, концепція циркулярної економіки базується на застосуванні принципів «3R»(reduce, reuse, recycle) , а саме, скорочення споживання , повторне використання та переробка. Важливо зазначити ,що ця концепція не лише кореспондується із 17 цілями сталого розвитку ООН , але й заохочує країни та бізнес впроваджувати інновації. Це можна пояснити наступними чинниками: застосування циркулярного виробництва, на відміну від лінійного, дозволяє оптимально утилізувати відходи, зменшити дефіцит ресурсів, особливо природних, зменшити негативний вплив на довкілля та досягти за рахунок інновацій конкурентних переваг на міжнародних ринках. [1]

Звичайно поштовхом до нового переосмислення положень щодо циркулярної економіки стали чинники відносно відвернення кліматичної катастрофи, а також залежність багатьох країн від обмежених природних ресурсів, і в першу чергу енергетичних. Важливо ще раз підкреслити, що сама природа циркулярної економіки передбачає широкий розвиток інноваційної моделі економіки. Це надзвичайно актуально для України, яка має адекватний людський капітал. Тут варто згадати слова Білла Гейтса про те, «що інвестуючи в науку й технології, ми можемо поєднати відновлення економіки після коронавірусної кризи зі стимулюванням інновацій для порятунку кліматичної катастрофи». При цьому він також зазначає, що «державне фінансування досліджень і розробок дозволить пришвидшити економічне зростання і скоротити викиди. І хоч справжні плоди — відкриття й інновації — доведеться ще зачекати, ці гроші миттєво створять робочі місця».

Важливо, щоб і Україна не випала із цього процесу. Адже поки що не зустрічається системного стратегічного бачення щодо розвитку циркулярної економіки в Україні. Були лише загальні декларативні положення на кшталт підвищення ресурсоефективності, стимулювання інновацій та імплементації положень циркулярної економіки, підвищення ефективного управління відходами.

Однак варто зазначити, що в Україні в останні два роки є також і перші ефективні проекти у приватному секторі, наприклад, проекти створення біогазових комплексів, переробки опалого листя на папір, виготовлення шроту з відходів пивобезалкогольного виробництва, виготовлення оправ для окулярів із кавової гущі тощо. Але нові унікальні проекти, які пов'язані із циркулярною економікою в Україні, швидко беруть під свій контроль іноземні партнери та інвестори. Тому, на наш погляд, держава повинна в межах реалізації стратегії сталого розвитку більш системно розробити чіткий план реалізації кращої практики щодо розвитку циркулярної економіки в країні.

Література:

Нова політика ЄС з «циркулярної» економіки: можливості для України. Публікація ГО «Діксі.

Робота виконана під керівництвом проф., в.о. зав. кафедрою МтаТП Чобіток В. І.